

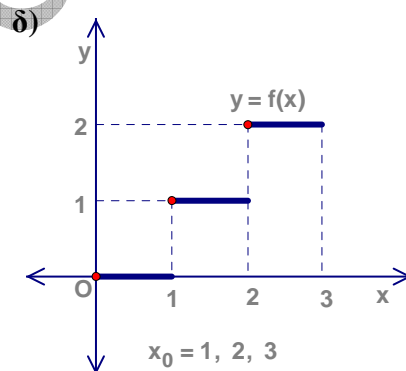
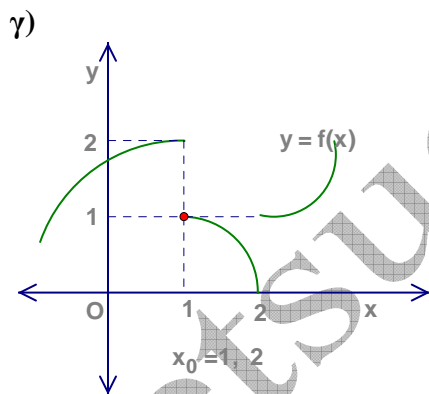
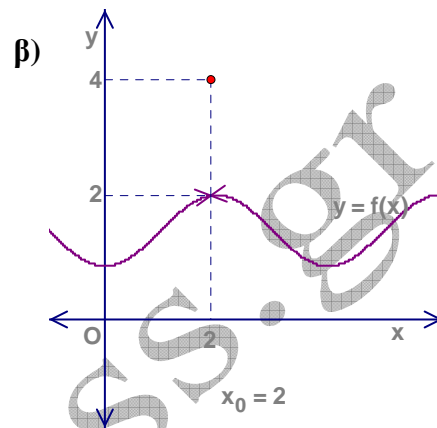
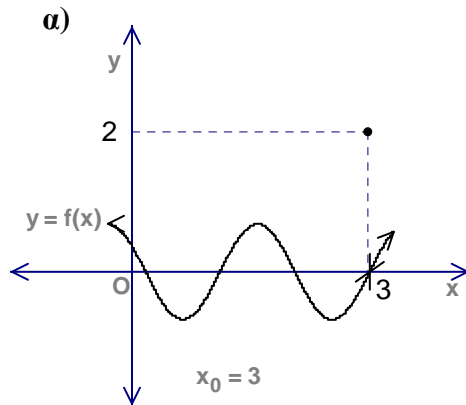
1.4

Ασκήσεις σχολικού βιβλίου σελίδας 164 – 165

Α' Ομάδας

1.

Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$ και το $f(x_0)$, εφόσον υπάρχουν, όταν η γραφική παράσταση της συνάρτησης f είναι:

Λύση

α) $\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 0$ και $f(3) = 2$

β) $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 2$ και $f(2) = 4$

γ) $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 2$, $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 1$ άρα δεν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$, είναι δε $f(1) = 1$

$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 1$ άρα δεν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$, $f(2)$ δεν ορίζεται

δ) $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 1$ άρα δεν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$, είναι δε $f(1) = 1$

$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = 1$, $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 2$ άρα δεν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$, είναι δε $f(2) = 2$

$\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 2$, $f(3)$ δεν ορίζεται

2.

Να χαράξετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f και με τη βοήθεια αυτής να βρείτε, εφόσον υπάρχει, το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$, όταν:

$$\text{i)} \quad f(x) = \frac{x^2 - 5x + 6}{x - 2}, \quad x_0 = 2$$

$$\text{ii)} \quad f(x) = \begin{cases} x, & x \leq 1 \\ \frac{1}{x}, & x > 1 \end{cases}, \quad x_0 = 1$$

$$\text{iii)} \quad f(x) = \begin{cases} x^2, & x \leq 1 \\ -x + 1, & x > 1 \end{cases}, \quad x_0 = 1$$

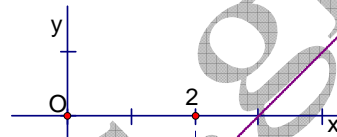
$$\text{iv)} \quad f(x) = x + \frac{\sqrt{x^2}}{x}, \quad x_0 = 0$$

Λύση

i)

$$D_f = \mathbb{R} - \{2\}, \quad f(x) = \frac{(x-2)(x-3)}{x-2} = x-3$$

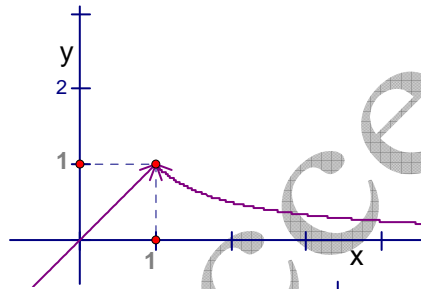
$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = -1$$

ii)

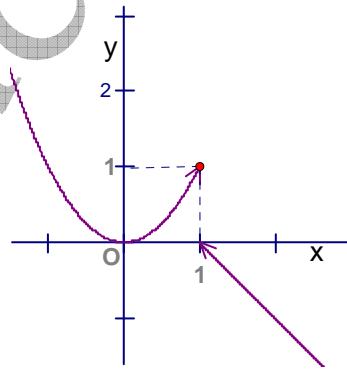
$$D_f = \mathbb{R}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1$$

iii)

Η f δεν έχει όριο στο $x_0 = 1$

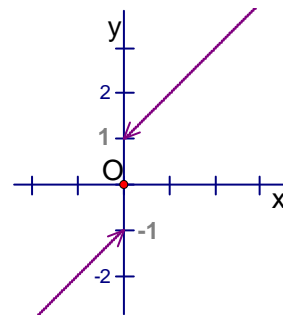

iv)

$$D_f = \mathbb{R} - \{0\}$$

$$f(x) = x + \frac{|x|}{x} = \begin{cases} x + \frac{-x}{x}, & x < 0 \\ x + \frac{x}{x}, & x > 0 \end{cases} = \begin{cases} x - 1, & x < 0 \\ x + 1, & x > 0 \end{cases}$$

Η f δεν έχει όριο στο $x_0 = 0$

3.

Να χαράξετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f και με τη βοήθεια αυτής να βρείτε, εφόσον υπάρξει, το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$, όταν:

$$\text{i) } f(x) = \frac{x^3 + 3x^2 - x - 3}{x^2 - 1}, \quad x_0 = 1 \quad \text{ή} \quad -1$$

$$\text{ii) } f(x) = \frac{(x+1)\sqrt{9x^2 - 6x + 1}}{3x - 1}, \quad x_0 = \frac{1}{3}$$

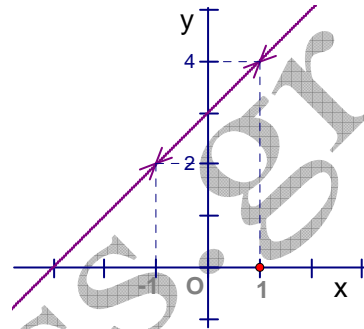
Λύση

i)

$$D_f = \mathbb{R} - \{-1, 1\}$$

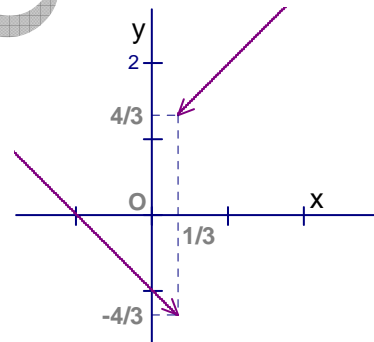
$$f(x) = \frac{x^2(x+3) - (x+3)}{x^2 - 1} = \frac{(x+3)(x^2 - 1)}{x^2 - 1} = x + 3$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = 2 \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 4$$

ii)

$$\begin{aligned} f(x) &= \frac{(x+1)\sqrt{(3x-1)}}{3x-1} \\ &= \frac{(x+1)|3x-1|}{3x-1} \\ &= \begin{cases} \frac{(x+1)[-(3x-1)]}{3x-1}, & 3x-1 < 0 \\ \frac{(x+1)(3x-1)}{3x-1}, & 3x-1 > 0 \end{cases} \\ &= \begin{cases} -x-1, & x < \frac{1}{3} \\ x+1, & x > \frac{1}{3} \end{cases} \end{aligned}$$

$$\lim_{x \rightarrow \frac{1}{3}^-} f(x) = -\frac{4}{3} \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow \frac{1}{3}^+} f(x) = \frac{4}{3}, \quad \text{άρα η } f \text{ δεν έχει όριο στο } x_0 = \frac{1}{3}$$

4.

Δίνεται η συνάρτηση f που είναι ορισμένη στο $[2, +\infty)$ και έχει γραφική παράσταση, που φαίνεται στο παρακάτω σχήμα. Να εξετάσετε ποιοι από τους επόμενους ισχυρισμούς είναι αληθείς.

i) $\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = 2$

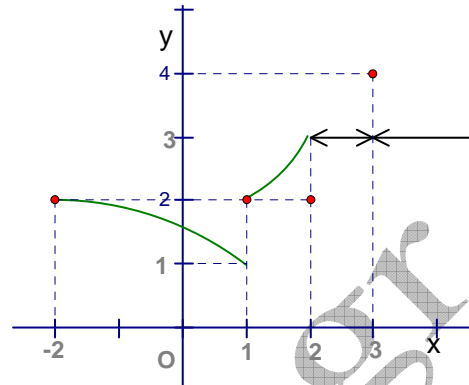
ii) $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 1$

iii) $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 2$

iv) $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 3$

v) $\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 4$

vi) $\lim_{x \rightarrow 4} f(x) = 3$

Λύση

i) Αληθής ii) Ψευδής iii) Ψευδής

iv) Αληθής v) Ψευδής vi) Αληθής

5.

Δίνεται μια συνάρτηση f , ορισμένη στο $(\alpha, x_0) \cup (x_0, \beta)$, με

$\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \lambda^2 - 6$ και $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lambda$. Να βρείτε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$,

για τις οποίες υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$.

Λύση

Πρέπει και αρκεί $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$

$$\lambda^2 - 6 = \lambda$$

$$\lambda^2 - \lambda - 6 = 0 \quad \Leftrightarrow \quad \lambda = -2 \quad \text{ή} \quad \lambda = 3$$